

ความรู้และการมีส่วนร่วมของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับนโยบายสุขภาพแห่งชาติ

บุญพิชชา จิตต์ภักดี, พย.ด.**
ผ่องศรี เกียรติศรณา, กศ.ด.***

บทคัดย่อ: นโยบายสาธารณะด้านสุขภาพส่งผลกระทบต่อวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การปฏิบัติพยาบาล รวมถึงการให้บริการด้านสุขภาพ การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสุขภาพและการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสุขภาพ แห่งชาติของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพจำนวน 378 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่ายตามสัดส่วนของพยาบาลวิชาชีพในแต่ละโรงพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ สอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรู้และการมีส่วนร่วม ของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสุขภาพแห่งชาติที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่าน การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าเท่ากับ .86 และ .94 ตามลำดับ ทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้ค่า KR-20 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .81 และ .90 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 63.42) มีความรู้เกี่ยวกับ กระบวนการนโยบายสุขภาพแห่งชาติโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยพยาบาลวิชาชีพร้อยละ 93.65 มีความรู้เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับสูงมาก ร้อยละ 50.53 มีความรู้เกี่ยวกับการ จัดทำนโยบายอยู่ในระดับสูง และร้อยละ 27.51 มีความรู้เกี่ยวกับการปรับนโยบายอยู่ใน ระดับสูง พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.42) ไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบาย สุขภาพแห่งชาติ โดยพยาบาลวิชาชีพร้อยละ 83.33 ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบาย ร้อยละ 75.13 ไม่มีส่วนร่วมในด้านการนำนโยบายสุขภาพไปปฏิบัติ และร้อยละ 70.10 ไม่มีส่วนร่วม ในด้านการปรับเปลี่ยนนโยบายสุขภาพ

ผลการศึกษานี้ ผู้บริหารการพยาบาลสามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อรณรงค์และกระตุ้น ให้พยาบาลวิชาชีพได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสุขภาพให้มากขึ้น และหน่วยงาน หรือองค์กรวิชาชีพการพยาบาลควรมีการจัดอบรมให้พยาบาลได้รับรู้ถึงช่องทางในการเข้าร่วม ในกระบวนการนโยบายสุขภาพแห่งชาติให้มากขึ้น

วารสารสภาการพยาบาล 2552; 24(3) 70-80

คำสำคัญ: ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสุขภาพ การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกระบวนการ นโยบายสุขภาพแห่งชาติ พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

*ได้รับทุนวิจัยจากศูนย์นโยบายและผลลัพธ์ทางสุขภาพ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Knowledge and Involvement of Professional Nurses in the University Hospitals Regarding National Health Policy

Bunpitcha Chitpakdee Ph.D.**

Pongsri Keitlertnapha Ed.D.***

Abstract: Public health policies have influenced on nursing and midwifery profession, nursing practice, and health care services. This research was conducted to identify the knowledge regarding health policy process and involvement of professional nurses in the national health policy-making process among professional nurses working in the university hospitals. The sample of this study included 378 professional nurses whom were selected by using simple random sampling by proportion from each hospital. The research instruments were developed by researchers. The questionnaire consisted of participants' demographic data, knowledge regarding policy-making process, and involvement of professional nurses in the national health policy which were validated by five experts. The content validity were .86 and .94, respectively, whereas the reliability, testing by KR-20 and Cronbach' alpha coefficient were .81 and .90, respectively. The descriptive statistics - frequency, mean, and SD - were used to identify the research results.

The study found that more than half of professional nurses (63.49 %) had the knowledge regarding policy-making process in the high level while the majority group (93.65 %) had knowledge regarding policy implementation process in the very high level. About half of professional nurses (50.53 %) had knowledge regarding policy formulation in the high level whereas only 27.51 percent of them had knowledge regarding policy modification in the high level. The majority group of professional nurses, with percentages of 80.42, 83.33, 75.13, and 70.10 had never participated in the national health policy-making process, policy formulation, policy implementation, and policy modification, respectively.

Nursing administrators can use the result of this study as the data bases for empowering professional nurses to increase participating in health policy process as well as nursing professional organizations should provide training and continuous education courses in order to educate professional nurses about the channel of national health policy process involvement.

Thai Journal of Nursing Council 2009; 24(3) 70-80

Keyword: Knowledge regarding health policy, National health policy involvement, Professional nurses in university hospitals

*Research Fund: Nursing Policy and Outcome Center, Faculty of Nursing, Chiang Mai University.

**Instructor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University.

***Assistant Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University